

A Ko e talateu:

❖ Tau 'a e Ngata ('Ekesotosi 7:8-12)

- Na'e fakahaa'i 'e he 'Otua ko e fakahaofi 'o 'Isileli ko ha tau na'a ne fai fakatautaha mo e ngaahi 'otua 'o 'Isipite. ('Ekesotosi 12:12; Nomipa 33:4).
- 'I hono kalauni, ko ha faka'ilonga 'o hono malohi, na'e tui 'e he felo ha ngata faka'ofa'ofa 'oku ne fakafongha'i 'a e 'otua fefine ko Wadjet. 'I hono liliu 'o e tokotoko ko ha ngata, na'e pole'i fakahangatonu ai 'e he 'Otua 'a e 'otua fefine ko 'eni ('Ekesotosi 7:10). Te ne lava nai 'o malu'i 'a Felo?
- Na'e fa'ifa'itaki 'e Setane 'a e mana 'o fakafou 'i he kau faimana ('Ekesotosi 7:11). Ka he 'ikai te ne lava 'o fakatupu ha mo'ui; na'e hange pe 'ene fanga ngata ko e ngata. Kae kehe, na'e fakatupu 'e he 'Otuá ha ngata mo'ui, 'a ia na'e malava ke ne keina 'a e ngaahi me'amo'ui ta'emo'ui. ('Ekesoto . 7:12).
- Na'e fakahaa'i ai 'e he 'Otua ko ia, kae 'ikai ko e ngaahi 'otua 'o 'Isipite, 'a e tokotaha 'oku ne ma'u 'a e malohi mo e mafai haú.

❖ Ko ha loto fefeka ('Ekesotosi 7:13)

- 'I he tohi 'Ekesotosi, 'oku pehe tu'o 9 na'e fakafefeka 'e he 'Otua 'a e loto 'o Felo ('Ekesotosi 4:21; 7:3; 9:12; 10:1; 10:20; 10:27; 11:10; 14:4; 14:8), pea tu'o 9 'e taha 'oku pehe na'e fakafefeka tonu 'e Felo hono loto. ('Ekesoto. 7:13; 7:14; 7:22; 8:15; 8:19; 8:32; 9:7; 9:34; 9:35).
- Hekesi! Ko hai na'a ne fakafefeka 'a e loto 'o Felo?
- Hili 'a e 'uluaki mala 'e nima, 'oku fakahaa'i mahino na'e fakafefeka 'e Felo hono loto. 'A ia, na'a ne fakafisi ke tali lelei 'a e ui 'a e Laumalie Ma'oni'oni ke tukuange 'a 'Isileli ke tau'ataina.
- Hili 'a e mahaki hono ono, 'oku fakafefeka 'e he 'Otua 'a e loto ('Ekesotosi 9:12). 'Oku mahino na'e fakalaka atu 'a Felo 'i he tu'unga 'o e fakatomala. Neongo ia, 'i he mahaki hono fitu, na'e toe 'oange kiate ia ha toe faingamalie, ka na'a ne toe fakafefeka hono loto ('Ekesotosi 9:34-35).
- Talu mei ai, na'e fakama'u hono iku'anga. Na'e fakafefeka 'e he 'Otua 'a e loto 'o Felo koe'uhi he na'a ne fakapapau'i pau ke 'oua te ne fakatomala.

B Ko e ngaahi mahaki faka'auha:

❖ Ngaahi mahaki faka'auha vaivai 'e tolu ('Ekesotosi 7:14-8:19)

- 'Uluaki mahaki faka'auha : Toto. Ngaahi me'a: fiefia, 'otua 'o e Naila.
 - ✓ Na'e mo'ui 'a 'Isipite 'i he vaitafe mo hono ngaahi tafea. Ka ko hai na'a ne fakatupu 'a e ngaahi ma'u'anga vai? Na'e fakataa'i 'e he kau faimana 'a e liliu 'a e vai, ka na'e 'ikai ke nau lava 'o liliu ia.
- Mahaki hono ua : Poto. Ngaahi Tokoni: Heket, ko e 'otua 'o e poto.
 - ✓ Na'e toe fa'ifa'itaki 'e he kau faimana 'a e mahaki faka'auha, ka na'e 'ikai ke nau lava 'o ta'ofi ia.
- Mahaki faka'auha hono tolu : Kutu. Ngaahi Kaunga ki ai: Kepi, ko e 'otua 'o e mamani.
 - ✓ Ko hono fakatupu 'o e mo'ui mei he efu 'o e kekelele (Senesi 1:24)? Na'e 'ikai ke toe 'i ai ha toe veiveiua fekau'aki mo e tupu'anga 'o e ngaahi mahaki faka'auha: "Ko e to'ukupu 'eni 'o e 'Otua" ('Ekesotosi 8:19). Pea faifai pea fakalongolongo 'a e kau faimana.

❖ Ngaahi mahaki faka'auha lahi 'e tolu ('Ekesotosi 8:20-9:12)

- Mahaki faka'auha hono fa : Lango. Ngaahi me'a: Uatchit, ko e 'otua fefine 'o e ano.
 - ✓ Ko e fuofua taimi 'eni na'e malu'i ai 'a e kau 'Isileli mei he mahaki faka'auha. Na'e iku 'eni ki he alea 'a Felo, ka na'e iku 'o 'ikai ke ne tauhi 'ene tafa'aki 'o e aleapau.
- Mahaki faka'auha hono nima : Mate 'a e fanga monumanu. Ngaahi Tokoni: Khnum, ko e 'otua tupu'anga.
 - ✓ Na'e lahi 'a e ngaahi 'otua na'e 'ulu 'o e fanga monumanu, ko ia na'e fakamaa'i ai 'e he mahaki faka'auha ko 'eni 'a e tokolahi 'o kinautolu.
- Mahaki faka'auha hono ono : Ulcers. Ngaahi Tokoni: Sekhmet, ko e 'otua fefine 'o e fakamo'ui.
 - ✓ Na'a mo e kau faimana na'e 'ikai ke nau lava 'o fakamo'ui kinautolu ('Ekesotosi 9:11). Na'e 'ikai ha veiveiua 'a Felo fekau'aki mo e tupu'anga 'o e ngaahi mahaki faka'auha. Ka na'a ne fili ke fakafisi ke punou hifo ki he 'Otua, pea na'e tuku ia 'e he 'Otua ke ne utu 'a e fua 'o 'ene angatu'u ('Ekesotosi 9:12).

❖ Fakamamahi 'e tolu ngaahi mahaki faka'auha ('Ekesotosi 9:13-10:29)

- Mahaki faka'auha hono fitu : Hail. Ngaahi me'a 'oku ne ma'u: Nati, ko e 'otua fefine 'o e langi; mo Seti, ko e 'otua 'o e ngaahi matangi.
 - ✓ Na'e 'ahi'ahi'i 'a e tui 'a e kau 'Isipite. Na'e fakahaofi 'e kinautolu na'e tui 'a e mo'ui 'a 'enau kau tamaio'eiki mo 'enau fanga monumanu ('Ekesotosi 9:20). Na'e 'ikai tui 'a Felo, pea neongo na'a ne vete 'ene angahala, na'e 'ikai fakamatoato 'ene vete hia ('Ekesotosi 9:27-30).
- Mahaki faka'auha hono valu : He'e. Ngaahi me'a 'oku ne ma'u: Neper, ko e 'otua 'o e keleni.
 - ✓ 'I he faka'auha 'o 'Isipite, na'e kole 'a e kau 'Isipite kia Felo ke tukuange 'a 'Isileli ke 'alu ('Ekesotosi 10:7).
- Mahaki faka'auha hono hiva : Fakapo'uli. Ngaahi Tokoni: Ra, ko e 'otua 'o e la'aa.
 - ✓ Na'e tu'u 'a e mo'ui 'i 'Isipite 'i ha 'aho 'e tolu (tuku kehe 'a Koseni). Na'e foaki 'e he 'Otuá ha taimi ke fakalaulauloto ai, 'a ia na'e 'ikai ke ngāue'aonga'aki kakato 'e Felo.